

Novoroční Pastýřský list 2021

(Oslovení)

Dnes, v první den nového roku 2021, o Slavnosti Matky Boží, Světového dne modliteb za mír, v den zrození České republiky, modlil jsem se za Vás při slavení Eucharistie ve Staré Boleslavi před Palladiem země české. Má modlitba patřila především Vám sužovaným nemocí, opuštěností a obavami. Prosil jsem také za to, abychom posilněni ve víře v duchu Ježíšova bratrství s odvahou vstupovali do nového roku.

Sluší se, abych poděkoval Vám všem za to všechno, čím jste obohatili naše společenství církve v minulém roce. Byl to rok, který nám přinesl těžkou zkoušku. Z počátku se zdálo, že vše snadno překonáme společnými silami i s velkým vědomím solidarity a odhodlání, které bylo často i radostné. Ale před samotnými vánočními svátky jsme se mnozí obávali, jak je budeme slavit? Co nám vlastně dovolí? Věřím však, že i na tyto Vánoce koronavirového roku 2020 budeme vzpomínat s vděčností. Vždyť jsme slavili narození Toho, kterému Bůh dal jméno, své Jméno. Emanuel, Bůh s námi, a On je s námi v Ježíši Kristu narozeném v Betlémě. Letošní Vánoce nám dovolily (po 800. letech) spatřit i onu Betlémskou hvězdu, kterou spatřili mágové z daleké Persie, tj. zřetelně viditelnou konjunkci planet Saturnu s Jupiterem jako nebeské znamení zrození Božího Syna Ježíše Krista. Tak se potvrdila i hypotéza výkladu Jana Keplera.

Minulý rok nám připravil několik radostných a překvapivých událostí. Ať to bylo vztyčení obnoveného Mariánského sloupu na Staroměstském náměstí v Praze nebo otevření a konsekrace nového chrámu Krista Spasitele na Barrandově, o to více radostné, když se s námi v modlitbě na dálku spojili i potomci rodiny slavného badatele Joachima Barrande.

Vstupujeme do nového roku, který byl vyhlášen Rokem sv. Ludmily a k tomuto prohlášení se přidaly i státní instituce (prezident, vláda, Parlament ČR) a další významné společenské organizace. Ano, dnes v den svátku vzniku České republiky, můžeme konstatovat, že celá společnost považuje dobu knížete Bořivoje a sv. Ludmily za historické začátky naší státnosti a identity. Jestliže jsme mohli v minulém roce číst o vzrůstu násilí, pak tato velká postava ženy, matky, babičky ale též vychovatelky a ženy, která dokonce třímala v rukou vládu za svého nezletilého vnuka sv. Václava, je pro nás dostatečným důvodem, abychom si uvědomovali důstojnost a poslání ženy a její nezastupitelnou roli v historii, současnosti i v životě každého z nás. O svátku Matky Boží můžeme připomenout, že tímto způsobem je zapotřebí nově a aktuálně zdůrazňovat význam manželství tvořeného mužem a ženou, kteří se stávají otcem a matkou svých dětí a vytvářejí tak první místo, kde se formuje osobnost a identita dítěte – nového člověka. Tato skutečnost nás přivádí také k zvýšené starosti o školu a její poslání. Všichni víme, jak pandemie koronaviru výrazným způsobem zasáhla všechna školská zařízení. Naši starost o výchovu vyjadřuje mimo jiné i nová koncepce církevního školství, která byla publikována v listopadu minulého roku. V naší arcidiecézi je církevní školství výrazně zastoupeno, a to jak školami zřízenými arcibiskupstvím, tak školami

jejichž zřizovatelem jsou řeholní společenství. Můžeme hovořit o cca třech desítkách škol a školských zařízení. Jedním z našich velkých úkolů je výstavba nového areálu logopedické školy Dona Boska, která se nyní nachází v nevyhovujících budovách a letos bude položen základní kámen pro výstavbu nového objektu této školy, která vzhledem k letošnímu jubileu přijme jméno sv. Ludmily.

Tento rok, v kterém můžeme očekávat ještě záchvěvy zmíněného koronaviru, nás přivádí k tomu, co jsme započali již v minulém roce; a to, zahájit novou formu správy majetku a hospodaření. Jedná se o důsledek přijetí zákona č. 428/2012 Sb. o majetkovém vyrovnání s církvemi a náboženskými společnostmi, jehož realizace se vlekla kvůli určitým obstrukcím ale i reálným těžkostem. Proto došlo k personálním změnám a celkovému přehodnocení způsobu hospodaření v předchozích 30 letech od pádu komunismu. Vedle toho jsme byli zasaženi neočekávanou kalamitou řádění kůrovce na lesních porostech. Pandemie koronaviru se projevila výrazně na turistickém ruchu a poznamenala zařízení jako hotely a kulturní památky. Důsledky, které vyplývají z omezení bohoslužeb a dalších aktivit, zasahují jak Vás ve farnostech, tak hospodářskou činnost celé arcidiecéze, která závisí i na Vaší spoluúčasti. Přesto mohu konstatovat, že nová investiční koncepce, přehodnocení některých investičních záměrů a nový způsob administrativy mne přivádí k mírně optimistickému závěru, že poslední roky výrazných výpadků hospodaření jsou zažehnány. Chtěl bych poděkovat všem pracovníkům arcibiskupství, otcům generálním vikářům, výkonnému řediteli a jeho týmu, ekonomickému i finančnímu odboru arcibiskupství za odvedení enormní práce, za velkou podporu Ekonomické rady arcidiecéze, ale také i Vám ve farnostech, kteří jste se na přípravě těchto materiálů podíleli.

Závěrem se na vás obracím s prosbou. Při jednom z celoevropských setkání farností zazněla slova, že se farnosti často nacházejí ve stavu dřímajícího kolosu. A je tomu tak. Velice záleží, aby se farnosti, které mají potenciál jak duchovní, tak ekonomický, staly motory nového života naší arcidiecéze, která nese i spoluodpovědnost v podobě solidarity za chudé regiony naší církve v ČR. Vše mě přesvědčuje o tom, že tato moje naděje není naivní, ale nese v sobě velký náboj reálné změny, která se bude moci projevit především v pastorační oblasti, jež se dotýká jak života kněží, jáhnů, pastoračních asistentů, zmíněného církevního školství ale i života farností.

S důvěrou se obracím na Vás a jsem přesvědčen, že všechno to, čeho bylo dosaženo, jak o tom svědčí každoroční Výroční zpráva arcidiecéze, je dobrým podkladem pro další, budoucí život církve nových generací.

Váš

+ Dominik kardinál Duka OP
arcibiskup pražský a primas český

Do nového roku 2021 přijměte společné požehnání Vašich biskupů:
Dominika, Zdenka, Václava a Karla.